

ГРОДЗЕНСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, ПРАФКОМАУ, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА
ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

№ 8 [132] Серада, 14 сакавіка 1990 года

Правафланговыя

Закончылася зімовая сесія ў студэнтаў Гродзенскага дзяржжаунага універсітэта імя Я. Купалы. Грунтоўныі, трывалымі ведамі, добрымі вынікамі і адзнакамі парадавалі выкладчыкаў студэнты матэматычнага факультэта. Сярод лепшых, тых, хто вытрымаў экзаменацыйныя выпрабаванні толькі на «выдатна», студэнт I курса 2 групы матфака Сяргей Іваноўскі.

Фота У. САРОКІНА.

ВІНШУЕМ

Яўгена Міхайлавіча Насаня, студэнта 3-га курса факультэта праваўства, з абраціем дэпутатам Гродзенскага абласнога Савета народных дэпутатаў па Рэймантаўскай выбарчай акрузе № 14.

У час кароткай размовы Яўген Міхайлавіч сказаў наступнае: — Хачу выразіць шчырую ўдзячнасць калектыву універсітэта за дэвер пры вылучэнні ў выбаршчыкам, якія аддалі міне свае галасы. Буду імкніца максімальна апраўдаць іх надзеі і даказаць справай, што яны не памыліліся ў выбары.

Праз нашу газету хачу павіншаваць іх абласных кіраўнікоў, якія абрани безальтернатыўна ў ціхіх глубінках, або, карыстаючыся спартыўнай тэрміналогіяй, атрымайшых перамогу па ачках у бое з ценем з-за адсутнічання сапернікаў. Засмучаны такой магчымасцю для палітычных банкротаў, але радуе міктым, што ўсё ж народ прачынаецца, і ў работе можна будзе адаптаваць на падрымку Гродзенскай гарадской партарганізацыі. Яна ў апошні час, здаецца, свае пазіцыі вызначыла правільна.

УВАГА: СТВОРАНА «НІМФА»

Усім зацікаўленым студэнтам і роных устроіствам, спартыўнага інвентару;

— выкананне рамонтна-будаўнічых, мастацка-афармленчых і мантажных работ для насељніцтва, прадпрыемстваў і арганізацій;

— платныя паслугі (фотапаслюгі, рамонт тэле- і радыёапаратуры);

— вытворчасць, нарыхтоўку і перапрацоўку сельскагаспадарчай продукцыі;

— абменьвацца маладзёжнымі працоўнімі атрадамі і спецыялізаванымі групамі з замежнымі арганізацыямі.

МСА мае намер уключыць у сябе розныя падраздзяленні, структурныя адзінкі і фарміраванні, дэйнічуючыя як за кошт сродкаў МСА, так і на прынцыпах гаспадарчага разліку.

Чакаем ваших прапаноў. Тэл. 44-80-96 з 9 да 18 гадзін. Галоўны корпус ГрДУ, ауд. 301 (камітэт ЛКСМБ).

ТРЫБУНА КАНДЫДАТА У НАРОДНЫЯ ДЭПУТАТЫ

Я ЗВЯРТАЮСЯ сёння да вас, грамадзяне, да тых, хто ступіў на сцежку асмыслення ведаў і прававой дзяржавы. У прымістасці, сферы аблігування, тым больш і больш патрабуеца інтелект — генеральная лінія нашага развіцця.

Мы многа гаворым, часта — без толку. Аб эканоміцы, цалкам ігноруючы пытанні культуры і духоўнасці. А бездухоўнасць, на жаль, тыповая прыкмета жыцця нашага часу. Так, згвалтаванні былі і раней, але зараз у асноўным узяны з садыскімі скажэннямі, забойствы з вандалісцкімі выварочваннямі. Катаванні, здзекі над асобамі, апаганяванне пахеванні і таму падобнае. Няўжо ўсё гэта ад недахопу хлеба надзённага? Не, гэта вынік духоўнага адзічання, адрыву ад сапраўднай культуры і

вельмі хутка засталася па-за ўсагай барацьбы з буржуазнай ідэалогіяй. Таму так лёгка і вынікова ідзе перафарбаванне ў чорныя колер гісторыі партыі і Савецкай дзяржавы. Менавіта таму на Першым з'ездзе народных дэпутатаў не прагучалі з боку партыйных лідэраў слова ў абарону партыі, і толькі беспартыйны Распушнік астудзіў пыл некаторых прарабаў прабаўдовы, якія «кідаліся» сваімі партбілетамі.

«Усё для чалавека, усё ў імя чалавека!» — кричаць нам лідэры з усіх трывун. «Чалавек — галоўнае, чалавек — гэта перш за ўсё! — надрываеца прэса, радыё, тэлевізія. «Чалавек — галоўнае багацце Айчыны, яго сіла і горнор» — гучыць у літаратуры. Наша жыццё, наша пайсяздённая рэчаіснасць у сто першы раз пераконвае, што размовы такога плану аб чалавеке

яднання і тэхнічных дасягненняў сучаснай Японіі, напрыклад, звязаныя працапрыянальна. Прызнаемся, што ад Японіі мы «крыху» адстали. Але пакуль не будзе вырашана гэтае пытанне, нікі голь энтузіязм, ні адна эканамічная наука цуд не здзейсніць. Зневажальны адносінія да гэтага пытання могуць прывесці да таго, што людзі зноў і зноў і яшчэ ў большай ступені замкніца ў сабе, Невіцтва, а яшчэ больш дэмагогія дэмаралязвалі наша грамадства. І таму веды і любая сумная праўда ў гэтым сэнсе больш карысная, чым хлусня і нават недагаворанасць.

І вось зараз, калі ўсё наша грамадства прыйшло ў рух, калі вырашыцца шэраг важнейшых пытанняў, калі мы аддадзім прыарытэт ведам і прававой дзяржаве, нас зноў клічуць на барыкады. Няўжо горкі вопыт грамадзянскай вайны,

За культуру і духоўнасць

мастактва асноўнай масы тых, хто ўтварае матэрыяльныя каштоўнасці, а таксама выхоўвае іншых.

Як бы высока зараз не прыпадносілі нам дабрачыннасці М. С. Хрушчова, неабходна признаць, што яго прыход да ўлады азначаў рэзкі адыхад партыі, а, значыць, і ўрада, ад духоўных спраў і клопату ў сферу эканомікі. Тэорыю, ідэалогію і культуру, а таксама адукацыю перамясцілі на задворкі і надалі права курыраваць іх партыйным зверхуручнікам, а тыя, у сваю чаргу, поўную «старэчай бездапаможнасці», заняліся фарміраваннем духоўнага клімату краіны. Усталі да руля флюгернікі, якія кніжак не чытали, музыкі не слухалі, выставак не наведвалі, на педагогіцы не разбіраліся, але...

Але затое мелі сваё меркаванне. Ведалі, што такое добра, і што — кепска. Ці ёсць неабходнасць здзіўляцца, што пры такім партыйным кіраўніцтве духоўнае жыццё грамадства, калі сказаць па-шолахаўску, пайшло «наўскасяк». Далей — болей. Вось ужо ставіца задача — да 1980 года пабудаваць камунізм...

З ДРАДНІЦКАЯ літаратурная крытыка абвясціла вянцом публіцыстыкі чужым пяром напісаныя «Малую землю», «Возраждение» і «Целину». Абмеркаванню гэтых выдатных тварэнняў прысвячаліся спецыяльныя пленумы; паседжанні творчых саюзаў, парткомаў. Намаганням прыстасаванцаў і халубі ў гэтыя тварэнні ўвайшли ў школьнія праграмы ВНУ, партыйнай і камсамольскай адукцыі.

Менавіта тады ў нашу культуру з кур'ерскай хуткасцю уваўваліся заходнія вітры і плыні, рашуча прыцяснішы і скавынуўши ўсё нацыянальнае, рэвалюцыйнае, абвясцішы хаос занакамерным і натуральнымі станамі айчыннай ідэалогіі. Тэхнакраты, якія сталі за гэтыя гады рулявымі партыйных камітэтаў, з гатоўнасцю і радасцю зварочвалі ў бок ад духоўнага. Абкомы, райкомы і гаркомы партыі, якія прынялі на свае плечы адміністраціўна-гаспадарчыя функцыі, узрадаваліся гэтаму павароту, таму што на ідэалогію ў іх не заставалася ні сіл, ні часу. Ды і не было навыкай, жадання зайніца душаразуменнем. Таму

ку — усяго толькі пустыя, гучныя слова, якія да спадобы абывацеляю. Словы, слова. Ад іх да практичных жывых спраў дыстанцыя вельмі доўгая, і канца яе не відаць. Дастатковы наведаць нашу дзіцячую паліклініку. Пакуль што чалавек усяго толькі сродак для выкаўвания сыравіны з нетратай для вытворчнасці матэрыяльных каштоўнасцей і прадуктаў харчавання. Пакуль што гэта бясплодныя робаты, у якога ўсё жыццё, кароткае або доўгое, прысвечана аднаму — рабоце. А для таго, каб ён лішні раз не задумваўся, не задаваў сабе пытанняў «чаму» і «навошта», яму заплюшчваюць вочы, прапануюць водку, чырвонцы. У лепшым выпадку — дачны ўчастак. Пакуль што ён не стаў чалавекам, у якога, акрамя пары моцных рук, ёсць і душа, а ёй, як і целу, неабходна дабрачыснае ежа. Сталацца і перакананасць не валацца з неба і не прыходзяць раптам. Неабходна рознабаковая выхаваўчая работа, да таго ж працяглай.

ТАК, развіццё асобы пачынаеца ў сям'і. І ўсё ж асаблівая роля ў фарміраванні асобы належыць настаўнікам. Забыць гэту, зніжэнне прэстыжу настаўніцкай працы дэмаралязвалі наша грамадства. Неабходна вярнуцца ў пытанні «Далой» знаходзіць водгук у твары душы? Няўжо ты дэградаваў да ўзроўню скарпіёна, які жаліць сам сябе? Напомню вам слова з Бібліі, якія былі сказаны царом Саламонам яшчэ 5 тысяч год таму: «Премудроść взымае на улице, на плошчах возвышает голос свой, в главных местах собраний проповедует, у входа в городские ворота говорит речь свою: «Доколе вы, невежды, будете любить невежество?... Доколе безумные будут ненавидеть знание?»

Обратітесь к обличчяям моим! Вот я изолью на вас дух мой, возвещу вам слова мои. Я звалі, и вы не послушались: простирала руку мою и не было внимающего.

И вы отвергли все мои советы, и обличчя моих не приняли.

З то и я посмеюсь вашей побеги; порадуюсь, когда придет на вас страх, когда придет на вас ужас, как буря, и беда, как вихрь, принесется на вас, когда постигнет вас скорбь и теснота...»

А. И. ВАСКАБОЕЎ,
доктор біялагічных наукаў, прафесар, прафесар на наукоўской работе ГрДУ, кандыдат у народныя дэпутаты Гродзенскага гарадскога Савета народных дэпутатаў па 42-й Чэрвячоўскай выбарчай акрузе, вылучаны абласным пленумам савета «Веды».

Спецвыпуск «Блакітныя дали»

ШТАБ ПРАЦОУНІХ СПРАЎ ІНФАРМУЕ:

У 1989 годзе ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Я. Купалы штабам працоўных спраў і камітэтам камсамола пры плане 18 было сфарміравана 33 студэнцкіх атрада. Асвоена 430 тыс. капіталаўкладання.

Зводны атрад ГРДУ заняў 2 месца ў абласным сацыялістычным спаборніцтве, 4 месца — у распубліканскім.

Выкананчы камітэт Гродзенскага абласнога Савета народных дэпутатаў, бюро Гродзенскага аблкома ЛКСМБ пастаўніві:

— прысуддзіць другое месца і

У нашым горадзе, ды і не толькі ў Гродна, я ў гэтым упэўнена, ведаючы дэяць з летніга будаўнічага атрада «блакітныя дали», які працуе на цягніку «Гродна—Москва». Згэдзіцеся, па такой арыгінальнай форме немагчыма на іх не зварнуць увагу: блакітная кашуля з яркімі нашыўкамі, адметнымі вымпеламі на руках і грудзях, маса значкоў, цёмныя гальштук і спадніца. Я сама працеваў байцом у «блакітных далах» (на жаль, толькі адзін год міне пашанцавала), але добра відома прыемнае паучуцё, калі студэнты табе ўслед глядзяць з добрай зэйздрасцю...

Успамінаюцца першыя дні працы. Цяжка было, вядома, вельмі цяжка. Ад хвалявання трохі дрыжалі руки, перахапіла дыханне, калі прасілі праражажаючых выйсці з вагона... Уявіце сабе: вялікі наплыў народа летам на маскоўскім напрамку, неядомыя лісты-бланкі для падліку пасажыраў, грошы, блязіна — усё ў руках адной дзяўчыны — правадніка на ўсёвесь вагон. Нельга памыліцца, няма свабоднай хвіліні збегаць у седні вагон да сябровікі пагутарыць. А дэйкурства ўчні — яшчэ менш цікавага, калі вочы з неўпынкі зліваюцца.

Праца правадніка не ёсць лёгкіх. Многія з зачінаных у атрад былі да гэтага толькі павярхноўна знаёмы з тым, што яна сабой уяўляе, гэта прафесія. З кропкі гледжанія пасажыра, вядома. Адразу ж адчуваецца, што той падрыхтоўкі, якую нам давалі на працу года ў Гродзенскім рэзерве праваднікоў, аказалася вельмі мала. Тэорыя мы, студэнты, валодалі добра (гэта і правілы тушэння пажараў, і вогнетушыцелі, і сігнальныя знакі, і тыпы белетаў), а вось практикі, на жаль, зусім не было.

З трывогай я акунулася ў атмасферу працы. Але і з нічым не менш цікавасцю. Рамантыкі, сапраўды, не займаюцца, калі працуеш на цягніку «Нёман». Кожны раз — новыя людзі. Жыццё на калёсах — на працу ўсяго лета. За 2 месяцы брыгада робіць 7 рэйсаў, гэта 28 дзён у дарозе, дзе няма скідкі на тое, што мы студэнты, а зусім не прафесіяналы і трэба працеваць нават лепши за вольных праваднікоў, знаходзячыхся ў суседніх вагонах. Бы і пасажыры нас з імі парабоўвалі. Кожны рэйс, здаецца, памятавіца. Якія людзі толькі не ехалі з намі! І першая выдача чаю на поўнай хуткасці руху цягніка, автостраная ўгарва і цікавасць пасажыраў, гледзячых на нашу форму і

ўзнагародзіць Ганаровай граматай аблкома ЛКСМБ і грашовай прэміяй у размёры 100 руб. студэнцкі будаўнічы атрад імя Ф. Э. Дзяржынскага ГРДУ імя Я. Купалы (камандзір А. І. Турлін, камісар Н. С. Лаздзін), які працеваў у калгасе «Прынамскі» Навагрудскага раёна;

— прызнаць пераможцам абласнога сацыялістычнага спаборніцтва сярод лінейных студэнцікіх атрадаў небудаўнічага напрамку і ўзнагародзіць Ганаровай граматай аблкома ЛКСМБ і грашовай прэміяй у размёры 150 руб. студэнц-

кі атрад «Гелікыт» ГРДУ імя Я. Купалы (камандзір С. А. Губін, камісар А. Е. Кухарык), які працеваў у калгасе ў чыне Чкалава Свіслацкага раёна;

— адзначыць работу студэнцікіх атрадаў:

«Элегія» ГРДУ імя Я. Купалы (камандзір А. Сліскевіч, камісар Г. Сініўская) па аказанию дапамогі ветэранам вайны і працы;

«Гелікыт» ГРДУ імя Я. Купалы па аказанию дапамогі ў рэканструкцыі помнікаў гісторыі і культуры.

цягніку «Нёман».

Сваімі ўспамінамі дзеліцца выпускніца філалагічнага факультэта 1989 года Вольга Бушманава:

— У атрадзе працеваў на працыгу трох гадоў сваёй вучобы на ўніверсітэце. Без «блакітных далаў» не ўյялюю свае летні канікулы. Што дала мне гэтая праца? Навучылася адрозніваць добро ад зла, з карысцю выкарыстоўваць вольныя хвіліны, падтрымліваць вясёлу размову, адказваць на жарты і нават на грубасць пасажыраў. Аднойнік прыйшлося трываць слова, адчыняць цяжкія дзвёры на прыпынках, сустракаць рэдкіх начных вандроўнікаў, запрашаючи

рукой. За нейкіх пару хвілін я зведала і жах, і разгубленасць, і адказнасць за жыццё маленькага чалавечка... Так што не адной рамантыкай напоўнена праца ў «блакітных далах»...

Многія ліцаць, што будаўнічы рух стаціў сваю энэргію, што няма ў цяперашніх студэнтаў бываючага задору і зацікаўленасці. Сапраўды, можа, у некаторым сэнсе эта і так. Так па той прычыне, што нярэдка будаўнічы атрады сфарміраваны, але не вызначаны фронтом работ, не вырашаны мноўгі і многія праблемы іх працы.

Нярэдкіх сутыкненні адміністраціі калгаса, сагасці ці прадпрыемстваў і кіраўніцтва атрада і калі пачынаеца падлік заработка платы. Тому студэнты-байцы атрадаў у некаторых выпадках і незадаволены склаўшымся становішчам. Лічу, што немагчыма мець якія-небудзь прэтэнзіі да кіраўніцтва атрада «блакітныя дали», да начальнікі Гродзенскага рэзерва праваднікоў, да брыгадзіраў, працуючых на фірменным цягніку. Шмат добрых слоў, слоў павагі і ўдзячнасці хочацца сказаць людзям, якія сваім словам падтрымлівалі студэнтаў, штодзённа вучылі іх правільному абслугоўванню пасажыраў, умению працеваць з людзьмі. Выражаем падзяку Н. П. Ціханавай, М. І. Кіркіцкай.

Высокая культура абслугоўвання, уласцівай студэнтам атрада, была адзначана масай падзяк. Шмат цёлосільных слоў за ўвагу і добрыя адносіны да пасажыраў заслугоўвалі В. Камарова, В. Сурмач, А. Касіцкая, А. Пахомава, Ж. Манько, В. Лапісава, А. Коўган, Т. Янчанюк, Я. Бозыр, М. Лагеза, У. Уладзіміраў, В. Пракопчык, Ж. Савашынская і многія іншыя. Як прыемна, калі людзі дзякуюць пасажыру, ад ўсёй душы, жадаюць, развіваюцца з намі, шчаслівай дарогі...

Н. БЕДЗЬ.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

Лета

не за гарамі

Сваімі ўражаннямі і думкамі на-конт працы ў атрадзе дзеліцца камандзір С. ПАЗНЯК:

— Нядайна на Дошцы аб'яў пра-чытала, што фарміруеца атрад «блакітныя дали». І адразу ў памя-ці ўзнікла лета 1988 года: гаро-чын, што няма чым дыхаць, бя-коцца колькасць пасажыраў... І я, камандзір, пэўна яшчэ не ведаю-чы, як трэба працеваць у ролі правадніка і кіраўніка, як дага-дзіца кожнаму чалавеку, як аб'-яднаць людзей у атрадзе.

Летам на цягніку «Нёман» будуць зноў працеваць нашы студэнты. Тым, хто выказаў жаданне працеваць правадніком, хочацца сказаць некалькі слоў. Гродзенскі рэзерв праваднікоў — гэта цудоўныя людзі, з першых дзён вучы-цяся ў іх дабрыні зноў, добрасумленай працы. Ужо з першых хвілін адчуваеся сябе поўнапраўным членам брыгады. За дабрыню і разам з тым прынцыповым адносінамі да работы і да нас, студэнтаў, хочацца падзякаўнаць сапраўдных майстроў сваёй справы: Т. М. Астапчук, Н. П. Ціханаву, Г. Жук і многіх іншых. Памятайце [асабліва камандзіры і камісары]; што ў любой справе самае галоўнае — паважаць сваіх падначаленых, дапамагаць ім. І з гонарамі ясіце высокое званне студэнта Гродзенскага дзяржаўнага ўнівер-сітэта імя Я. Купалы.

Ад рэдакцыі. Тэма студэнцікіх будаўнічых атрадаў у апошні час усё часцей і часцей выклікае спрэчкі. У наступных нумарах газеты «Гродзенскі ўніверсітэт» чытайце матэрыялы аб цягніках фарміравання і працы будатрадаў, аб месцах дыслакацыі студадрадаў у летнім працоўным семестры.

Пакідае выпускнік сцэны свайго мовазнаўцу Паўлу Уладзіміравічу Сцяцко. Ён адзін з тых быльх студэнтакаў, якія з вачэй выкладчыкаў. Бяжыць яго сцёжка ў вялікі свет, стале і мудрэ ён сам, гадуе дзеяцца, здабывае любоў і пашану ў сваім працоўным калектыве, часам — высокія пасады і званні; а то і широкае навукознае і мастацкае прызнанне ў людзей... і толькі тады, звычайна, водгасла пра яго спрабы прыходзіць у тыя аўдыторіі і кабінеты, дзе праляцеля яго далёкае юнацтва. Такое жыццё, і не ўсё ў ім тут спраўядліва. Напэўна, трэба было б нам, выкладчыкам, больш пльна сачыць за сваім выхаванцамі, збіраць пра іх музеічныя матэрыялы. Ды і дзе ты прасочышь за тысячамі лёсай, аслабілів ў наш дынаамічны век..

Вось не паспелі, здеацца, аглянуцца, як стукнула 60 нашаму выпускніку, вядомому беларускаму

Сцяцко. Ён адзін з тых быльх студэнтакаў, якія з поўным правам можа ганарыцца Гродзенскім універсітэтам імя Я. Купалы. Доктар філалагічных навук, прафесар, выдатнік народнай асветы БССР, аўтар многіх навуковых даследаванняў у галіне роднай мовы, да таго ж чалавек высокай нацыянальнай свядомасці, ён пакінуў яркі след у ненапісанай пакуль гісторыі Гродзенскага педінстытута, універсітата.

Знешне шлях П. У. Сцяцко выглядае не вельмі складаным. Нарадзіўся ў вёсцы Грабава Зэльвенскага раёна.

П. У. Сцяцко:
— Кожны год я з вялікую аса-
лодай наведваю родную мясціну і душою спачываю ў родной хо-
це, што стаіць, мураванка, на ху-
тары калія лесу. У Зэльве жыве
моі бацька (яму 95 гадоў), сястра

і брат. Сям'я была вельмі праца-
вітая. У бацькоў было нас шасцё-
ра, двое памерла. У вайну ста-
рэшы брат Іван загінуў ад рук
фашистаў. Бацька быў сасланы ў
канцлагер, вярнуўся пасля вызва-
лення. З маленства дзеяці прычу-
валіся да працы, зараблялі сабе
на хлеб. З 5-ці гадоў я пасвіту
каропу, затым рабіў ўсё на гаспадары-
цы: касію, малацію, араў, даў-
каропу, тримаў усю гаспадарку.
Мусіць, таму і вучоба давалася
лёгка: за першы год [было тады
6 гадоў] скончыў першы і другі
класы, пасля трэцяга перайшо-
у пяты, а скончыўшы яго — у сё-
мы. Скрозь канчай навучальныя
установы на «выйдатна».

Скончыў Дзярэчынскую сямі-
годку, затым Ваўкавыску педву-
чылішча (1949) і паступіў на фі-
зіка-матэматычны факультэт Гродзенскага педінстытута. Але хутка
пераканаўся, што не тут яго
прызванне. Роднае слова пачя-
нула душу на факультэт мовы і
літаратуры.

П. У. Сцяцко:

— Гады навучання ў Гродзен-
скім педінстытуце ўспамінаюца
з асалодай, бо гэта, як здеацца
сёння, самыя радасныя гады ў
жыцці. Хоць жылося нам тады ой
як налягка: па 20—25 чалавек у
адным пакоі. На 1-ым курсе я
жыў у інтэрнаце па вуліцы Савец-
кай, пакоі быў на гарышчы.
Двухпавярховая ложкі. Пацукі елі
наш хлеб, які мы клалі пад падуш-
кі, бо не было тумбачак. Але
навуку «крызілі». Добраим словам
успамінаюца заняткі па стара-
славянскай мове, якія вёў Пётр
Іванавіч Кавалеўскі, лекцыі па за-
рубежнай літаратуре Мікалая Ры-
горавіча Працэнкі. На жаль, па
роднай мове і літаратуры не бы-
ло тады кваліфікованых кадраў.
Выразна бачу сёня светлыя по-
стасці наших гасці — беларускіх
пісьменнікаў Петрушу Броўкі, Мі-
хася Лынькова, Максіма Танка,
Пятра Глебкі, а таксама тагачас-
ных пачаткоўцаў Васіля Быкава,
Янкі Брыля. Успамінаюца слова
Броўкі пра В. Быкава: «Гэта та-
ленавіты чалавек, яго ўведае
зямялі, які годна і ахярна жыве
дзеля яе добра. Абыходзячы тут
шматлікія напрамкі дзейнасці на-
шага земляка, зварын'я ўвагу толь-
кі на друкаваныя навуковыя багаж

П. У. Сцяцко, які даследуе лек-
сіялогію, словаўтарэнне, марфа-
логію, сінтаксіс беларускай мовы,
дыялекталогію, методыку выклад-
ання мовы, культуру маўлення,
праблемы ўзаёмадзеяння славян-
скіх моваў, этымалогію. Выдаў ён
кнігі: «Народная лексіка» (1970),
«Дыялектны слоўнік» (1970), «На-
родная лексіка і словаўтарэнне»
(1972), у сваўтарстве: «Беларуская
мова. Навучальны дапаможнік для
сярэдніх спецыяльных установ»
(1970), «Сучасная беларуская мова. Марфалогія» (1975), «Сучасная
беларуская мова. Фаналогія. Лек-
сікаграфія. Арграфафія» (1976),
«Беларускае народнае словаўтарэнне»
(1977), «Аналіз слова, словазлучэнне, сказа» (1977), «Пра-
грама па беларускай мове для фі-
лалагічных факультэтатаў педінсты-
тутаў» (1975, 1978), «Беларуская мова. Ч. I. Падручнік для педаго-
гічных вучылішчаў БССР» (1982),
«Лінгвістическая терминология в
вузовских курсах» (1984), «Бела-
руская граматыка», Ч. I (1985),
«Сінтаксіс сучаснай беларускай мовы» (3-яе выда, 1987), «Русско-
беларускій слоўнік лінгвістич-
ких термінов» (1988).

П. У. Сцяцко:
— Цяпер перад студэнтамі шы-
рокія дзялягідзі. Можна расці і
расці. І гэта трэба рабіць, бо ме-
навіта ў гэты час будзе падмур-
ек дугоўнасці чалавека, фарму-
еца чалавек як асобы.

Зычу студэнтам-землякам высо-
кіх дасягненняў у працы, наву-
ковых даследаваннях. Шануйце да-
рагі час студэнтства, шануйце род-
ную культуру, мову свайго наро-
ду. Добра і щасця вам, дарагі
землякі!

Пажадаем і мы прафесару П. У.
Сцяцко радасці ў жыцці і плёну ў
працы на роднай ніве!

А. ПЯТКЕВІЧ,
дасэнт кафедры беларускай
літаратуры.

СПОРТ

У лютым гэтага года закончылі-
ся спаборніцтвы вышэйшых наву-
чальных установ Беларусі па спа-
рце. Каманда Гродзенскага дзяр-
жаўнага ўніверсітета імя Я. Купалы
заняла шостое месца.

Паслякова выступіла ў спаборні-
цтвах I. Кірльчык. Яна заняла
першае месца і стала чэмпіёнкай.

У першынстве вышэйшых наву-
чальных установ па лёгкай атле-
тыцы каманда нашага дзяржуні-
версітета заняла чацвёртае месца,

уступіўши інстытуту фізічнай куль-
туры, БДУ імя У. I. Леніна і Брэ-
сцікаму педагогічнаму інстытуту.

Чэмпіёнам па спартыўнай хадзь-
бе на дыстанцыі ў пяць кіламет-
раў стаў студэнт трэцяга курса гі-
сторычнага факультета нашага ўні-
версітета Ю. Ведзянеев. Ён жа ат-
рымаў перамогу і на дзесяцікіла-
метровай дыстанцыі, заняўши
другое прызяве месца.

Тыраж 2000 экз.

Зак. 2462. АИ 05106.

БЕСПЕРАПЫННАЙ АДУКАЦІІ

[Працяг, пачатак на стар. 2].

Прафесіянальная падрыхтоўка
такога настаўніка ўключае, па-
першое, перагляд тэарэтычнай
спадчыны класічнай педагогікі з
пазіцыі новага мысленія. Па-дру-
гое, у сістэме бесперапыннай аду-
кацыі ўсё больш відавочна пера-
нясенне адукацыйнага патэнцыялу
на паслявузўскіе навучанні. Ад-
на з форм паслявузўскай адука-
цыі — курсы пры інстытутах уда-
сканення настаўнікаў на фаху

пра педагогічных інстытутах.
Удзельнікі круглага стала «Шля-
хі павышэння педагогічнага май-
стэрства і педагогічнай творчасці
настаўнікаў у сістэме бесперапын-
най адукацыі» былі прадстаўлены
вучонымі Ленінградскага ўніверсі-
тета, Мінскага пединститута імя
М. Горкага, Гродзенскага ўніверсі-
тета імя Я. Купалы, настаўнікамі
сярэдніх школ № 23 Гродна,
студэнтамі ГрДУ імя Я. Купалы —
бытымі выпускнікамі педагогічна-
га класа і вучнямі II класа, якія
вучыліся ў факультатыве «Юны
педагог». Кіраўнікі круглага стала
— В. Л. Ускова, Л. А. Малайка,
Н. Н. Петрыкава.

Размова адбылася па наступных
пытаццях. З чаго пачынаецца твор-
часць? Што ў мене добра і над
чым трэба працаўаць? Што ў сілах
зрабіць школа для развіцця твор-
часці педагогаў? Творчасці і май-
стэрства — адно і тое ж, або не? Як
выпрацаўаць творчое мысленіе
не ў педагогічніках? Былі шматлікі
іншыя пытанні.

Предпасылкам станаўлення твор-
ча працаўчых настаўнікаў у шко-
ле з'яўляюцца, на наш погляд,
правягуренне схільнасці да зносін
з дзецімі, да сучаснай работы з імі,
першапачатковы педагогічны во-
пыт, які набываецца ў грамадска-
педагічнай дзейнасці. У якасці
галоўных умоў, якія садзейнічаюць
фарміраванню творчай асобы, вы-
зделены: адбор кандыдатаў на
аснове прафыягностыкі, прагра-
мы навучання ў ВНУ, якія патра-
буюць у розных формах на працягу
іншага пытанні.

Удзельнікі круглага стала ўдзяч-
ныя работнікам кафедры педаго-
гікі і психалогіі абласнога інстытута
удасканення настаўнікаў С. В.
Белахвоставай і В. С. Багаслаўскай
за ту дапамогу, якую была аказа-
на пры падрыхтоўцы маніфесту
«Настаўнік і творчасць», где пра-
гучала, што кожны настаўнік будзе
працаўаць творч, калі зразумее
нарэшце: без глубокага і ўсеба-
ковага разумення і ведаў вучня;
без агульнай культуры і інтэлі-
генцікаў ён сёння не зможа абы-
сіці, калі пайсюдна будзе павы-
шаны пісіхалагічнай культуры на-
стаўнікаў, калі школа будзе атрым-
ліваць пісіхалагічную дапамогу.

Тэматыка круглага стала, праве-
дзенага ў СШ № 11 Гродна —
«Фарміраванне індывідуальнага
стылю педагогічнай дзейнасці»
(кіраўнік — В. Г. Капусцін, С. Я.
Кур і іншыя). Педкалеткі правёў
вялікую работу па падрыхтоўцы да
рэспубліканскай канферэнцыі.

Была праведзена 8 уроکаў. Аса-
блівую цікавасць выклікалі ўрокі
міжпрамедных сувязей (Ізма:
«Пазэзія фізічных з'яў» — 8 кіл.;
фізіка, літаратура, географія; на-
стаўнікі С. П. Царанкова, Е. Е.
Громава, М. В. Шаўчук), і тэмам
«Культура Захадній Еўропы IX—
XV стагоддзі» — гісторыя, выяў-
ленческія мастацтва; Г. І. Жаркова,
Л. Д. Шнітко).

Цікава, на думку удзельнікаў,
прайшла вучняўшай школы.

С. БЕЛАХВОСТАВА,
Н. ПЕТРЫКАВА.

ФІРМА «ДЫЯЛОГ»

Вы хоцеце ведаць, як жывуць людзі ў Амерыцы?
Лепш усяго аб гэтым даведацца ад саміх амерыканцаў.
Фірма «ДЫЯЛОГ» гатова дапамагчы Вам знайсці партнёра па
перапісцы ў ЗША, які, спадзяйміся, будзе Вам сябрам.
Запоўніце, калі ласка, анкету, выражайце яе і накіруйце па
адресу:

664000, г. Іркуцк, ГСП, фірма «Дыялог».
Не забудзьце даслаць паштовы перавод на суму 7 [сем] рублёў на рахунак фірмы: 01609449 ОПЕРУ ЖСБ г. Іркуцка, і па-
класці квітанцы ў канверт з анкетай.

Фірма «Дыялог» гарантуе публікацыю інфармацыі аб Вас у
ЗША на нацыянальным узроўні і пошук партнёраў па перапісцы.
Свайм клиентамі аб дадатковых паслугах па пераводу паведам-
ляюць пісьмовай форме.

Жадае поспехаў!
АНКЕТА, ЯКУЮ ТРЕБА ЗАПОЎНІЦЬ І ДАСЛАЦЬ У АДРАС
ФІРМЫ:

Прозвішча і ініцыялы
узврост
прафесія
інтарэсы
поўны хатні адрес

С. А. ТОКМІН,
дырэктар фірмы таварыства інвалідаў «Дыялог».

Наш адрес:
230023, г. Гродна,
вул. Ажэшкі, 22, пакой 404,
тэл. 44-88-78

Газета выходзіць
штотыднічна

Гродзенская абласная
ўзбуйненая друкарня
вул. Паліграфіста, 4.

Тыраж 2000 экз.

Зак. 2462. АИ 05106.

Рэдактар
Л. С. ЗАСЕЛЬСКАЯ.